

דרושה ועדת חקירה / עמוס נוי

כל מי שקורא את בעיון את הדיווחים מדיוני ועדת אור, אינו יכול שלא להגיע למסקנה: מן הדין שתקום ועדת חקירה דומה ("ועדת חושך"?) לבדיקת התנהגות העיתונאים בפרשה. כי בלי להסיק מסקנות מרחיקות לכת או לנחש את תוצאות החקירה, ואפילו על-פי עדויות השוטרים בלבד, לפחות שלושה או ארבעה ממקרי המוות של ערביי ישראל נגרמו כתוצאה ממה שהחוק מגדיר מעשה הריגה, ומקרה אחד נראה כמו רצח בדם קר: ירי מטווח חצי מטר, במטרה להרוג, של נער שישב לתומו בחורשה, במרחק עצום מהפגנה כלשהי. כל אדם הגון, גם ימני בהשקפותיו, צריך להודות ליוזמי ועדת החקירה הזו. גם שר המשטרה שהעדויות בפני הוועדה מעלות שורה של כשלים אופרטיביים, רחוקים מאוד משאלות של השקפה פוליטית, בתפקוד המשטרה שבאחריותו צריך לעיין בדיוניה של הוועדה במקום להשתלח בה. וכל אדם הגון צריך לתהות איך, לעזאזל, העובדות החמורות האלה לא עלו מיד, בזמן אמיתי, בתחקירים נמרצים של עיתונאינו המקצועיים, החרוצים, השקדנים, העושים את עבודתם ללא מורא ומשוא פנים, שידעו למצוא ולראיין כל איש חמאס מפוקפק ורעול-פנים בלב המאפליה של ואדי ערה? לפני עשר שנים, מיד לאחר מהומות דמים במתחם הר-הבית, יצא "כל העיר", המקומון הירושלמי של רשת שוקן, בשער ועליו כותרת ענק "טבח!", שעוררה תגובות נזעמות וחסרות תקדים, שכללו גם החזרה עצבנית של גליונות ממפיצים ונקודות מכירה. עורך העיתון דאז התעקש שהכותרת השנויה במחלוקת לא נבעה מנטיות פוליטיות, אלא נגזרה ישירות מהתחקיר המדוקדק שערך העיתון, ממסקנותיו? ירי ללא אבחנה של שוטרים, בלי סיבה של ממש, בניגוד להנחיות, ובמטרה להרוג, היה העילה לפרוץ המהומות (ולא תוצאה שלהן). באורח חשוד, "כל העיר" היה העיתון היחיד שערך תחקיר מקיף שכזה ושהגיע למסקנות נחרצות שכאלה. כמה חודשים לאחר מכן פרסמה ועדת החקירה לאירועי הר-הבית, בראשות השופט יעקב קמא, את מסקנותיה. למרבה הפלא, הן היו זהות בעיקרן לממצאי תחקיר "כל העיר", ומנוגדות לגרסאות המגומגמות של אמצעי תקשורת אחרים. על-פי הדו"ח, רק מניפולציות פליליות של שוטרים בכלי הנשק היורים וסירובם של הפלסטינים לנתיחות שלאחר המוות מנעו העמדה סיטונית לדין של האחראים לפשע. אבל הלקח לא נלמד והחרפה העיתונאית הזו נמשכת בכל עת שעובדות מסוימות מאיימות איום של ממש על "קונסנזוס לאומי" עמוק, הן נגנזות.

עמוס נוי הוא איש מחשבים

כתבה זו הגיעה מאתר המכון הישראלי לדמוקרטיה
<http://www.idi.org.il/>

כתובת הכתבה:

<http://www.idi.org.il/hebrew/article.asp?id=75c9f059267f424fdee7950302a52bf4>